PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 112 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 17 maja 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 14.V w depeszy z Warszawy (Bratina) omawiają przebieg zjazdu „Strzelca", oświadczając, iż zjazd ten był terenem walki między zwolennikami „grupy pułkowników" a t. zw. demokratycznym odłamem. Gen. Rydz-Śmigły zażądał w imieniu marsz. Piłsudskiego ustąpienia prezesa Dłuskiego i komendanta Kierszkowskiego. Nadało to obradom zjazdu charakter burzliwy. Część uczestników zjazdu chciała się zwrócić do marsz. Piłsudskiego w obronie Dłuskiego i Kierszkowskiego. Przed głosowaniem gen. Rydz-Śmigły oświadczył ponownie, iż marsz. Piłsudski i rząd nie mają zaufania do wymienionych działaczów, wobec czego obrano nowy zarząd, którego prezesem został poseł Anusz. Jest to nowe zwycięstwo „grupy pułkowników" w organizacjach wojskowych. Należy przewidywać dokonanie licznych zmian na stanowiskach lokalnych komendantów „Strzelca".

Izwiestja 10.V w depeszy z Warszawy (Bratina) oświadczają, iż głód na Wileńszczyźnie przybrał katastrofalne rozmiary. 140 tysięcy osób potrzebuje natychmiastowej pomocy.

Wozroždenje 10.V w korespondencji z Warszawy p. t. „Rejestracja emigracji rosyjskiej" oświadcza, iż przeprowadzana w Polsce rejestracja cudzoziemców zmusiła emigrację rosyjską do wyjaśnienia swej sytuacji prawnej. Komisarz rządu na m. st. Warszawę Jaroszewicz oświadczył w wywiadzie, udzielonym współpracownikowi „Russpressu", iż emigranci nie otrzymują kart osiedlenia. Wprowadza to zmianę faktyczną w dotychczasową sytuację emigracji w Polsce i zaniepokojenie, które powstało z tego powodu w kołach emigracji, przestanie istnieć dopiero wtedy, gdy emigranci będą mieli pewność, iż uzyskają po dwuch latach przedłużenie czasowego pobytu. Emigracja oczekuje wydania komunikatu urzędowego w tej kwestji.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 10.V w depeszy z Warszawy (Bratina) donoszą, iż obrońcy Jerzego Woyciechowskiego wnieśli do sądu najwyższego skargę kasacyjną. Obrońcy proszą również o przeniesienie Woyciechowskiego do innego więzienia i o dokonanie lekarskiego badania stanu zdrowia skazanego. Przez to wszystko dążą obrońcy Woyciechowskiego do zupełnego uwolnienia go od kary. W komentarzu pismo oświadcza, iż proces Woyciechowskiego stanowił jaskrawy dowód stosunku obecnych władców Polski do przestępczej akcji terorystów białogwardyjskich. Polityka militarystów polskich polega na otwartym sprzyjaniu najbardziej awanturniczym żywiołom emigracji. Po procesie Woyciechowskiego akcja tych żywiołów białogwardyjskich ożywiła się znacznie, gdyż wyrok sądu apelacyjnego stanowi zachęcenie dla tej akcji. Bezczelność białogwardystów sięga tak daleko, iż chcą w dalszym ciągu użyć losowi terorysty. Nie należy wątpić, iż losowi temu nic nie zagraża. Woyciechowski może być pewnym, iż nie będzie długo siedział w więzieniu. Jego protektorzy nie chcą jednak czekać na kolejną amnestję i przeciwsowiecką kampanję, w której sprawa Woyciechowskiego stanowi pewne ogniwo, trwa w dalszym ciągu. W Polsce istnieją pewne koła polityczne, które nie podzielają gustów mafji wojskowej. Koła te sądzą, iż sprawa Woychowskiego pozostanie drobnym epizodem w stosunkach między Polską a ZSRR. Jest to stanowczo mylny pogląd. Rząd ZSRR i opinja sowiecka nie zapomną tej oburzającej prowokacji, nie wyrzekną się żądań o zagwarantowanie bezpieczeństwa i normalnych warunków pracy dla poselstwa ZSRR w Polsce. Zapomnieć o sprawie Woyciechowskiego wolno będzie tylko wtedy, gdy polityka Polski zmieni się w sposób zasadniczy i gdy te zagadnienia, które obecnie wywołują poważne powikłania w stosunkach między Polską a Z SRR, przestaną być aktualne.

NIEMCY A ZSRR.

Prawda 8.V w art. p. n. „Dni majowe w Berlinie" oświadcza, iż po wypadkach majowych rewolucjonizacja robotników niemieckich będzie szła w szybkiem tempie. Zbliżają się dni, w których niemiecka klasa robotnicza pod przywództwem partji komunistycznej „powie burżuazji niemieckiej swe rozstrzygające słowo proletarjackie".

Prawda 9.V w art. p. n. „Po dwuch stronach barykad" oświadcza, że wypadki majowe w Niemczech będą sprzyjały szybkiej rewolucjonizacji mas robotni-

czych w Niemczech i wyzwolą z pod wpływów socjaldemokracji tę część niemieckiej klasy robotniczej, która dotychczas się tych wpływów nie pozbyła.

SPRAWA ROZBROJENIA A ZSRR.

Izwiestja 9.V omawiają w art. wst. taktykę delegacji ZSRR w Genewie. Pismo podkreśla, iż taktyka ta dowiodła szczerości pokojowych dążeń ZSRR i zdemaskowała obłudę innych uczestników konferencji.

Prawda 8.V w art. p. n. „Koniec genewskiego potwora" oświadcza, iż przebieg konferencji genewskiej powiedział nasom robotniczym Zachodu, kto walczy naprawdę o pokój świata, kto zaś szykuje nową wojnę.

Prawda 9.V oświadcza, że taktyka państw kapitalistycznych na konferencji genewskiej oparta była na „otumanianiu mas ludowych", zaś taktyka sowieckiej delegacji stanowiła „akt oskarżenia przeciwko imperjalistom".

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Komunist. 30.IV ogłasza deklarację byłego kierownika organizacji miejskiej trockistów Bałanowa o potępieniu przezeń Trockiego i opozycji trockistowskiej. Bałanow oświadcza, iż wstąpił do organizacji opozycji w czerwcu 1928 roku i należał do niej w ciągu 9 miesięcy, współpracując z opozycjonistami Grynsztejnem, Żakiem, Zingermanem i Podziołkowem. W styczniu r. b. trockiści polecili Bałanowowi organizowanie centrali opozycyjnej w Charkowie. Pracę tę Bałanow prowadził z udziałem opozycjonistów Karadża, Zewina, Jakowlewa, Mondrusa i Tiniakowko. W mieszkaniach Polaka, Lichoninej i Kaniewskiego istniały konspiracyjne mieszkania opozycjonistów. Drukarnia opozycyjna znajdowała się w mieszkaniu opozycjonisty Dubienko. Kierowniczką drukarni była opozycjonistka Kapłan. Akcję agitacyjną w imieniu opozycji prowadził Rapaport. Kontakt z centralą opozycyjną w Moskwie utrzymywany był za pośrednictwem opozycjonistów Zilberfarba i Frydmanówny. Bałanow nie zna obecnych kierowników akcji trockistowskiej w Charkowie, lecz sądzi, iż do centrali tej należą żona komunisty Millera oraz niejaki „towarzysz Andrzej", którego nazwisko nie jest znane denuncjatorowi.

Krasnaja Gazeta 30.IV donosi, że były kierownik tajnej organizacji trockistów wśród członków ZMK w Charkowie Jakowlew uznał swe błędy i zwrócił się do komisji kontrolującej z prośbą o przywrócenie mu praw członka partji.

Zaria Wostoka 28.IV, analizując poglądy prawicowej opozycji w Gruzji, dowodzi, iż poglądy te oparte są na ideologji mieńszewików gruzińskich.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Izwiestja 9.V donoszą, że rada komisarzy ludowych ZSRR uchwaliła przekazanie wszystkich kopalni złota i platyny na terytorjum ZSRR, z wyjątkiem kopalni złota na Kamczatce, nowemu państwowemu towarzystwu akcyjnemu „Sojuzzołoto", które uzyskało monopolowe prawo wydobywania złota i platyny w ZSRR.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Izwiestja 4.V w komentarzach do wiadomości o tem, iż senat gdański postanowił przyłączyć się w imieniu wolnego miasta do paktu Kellogga i do protokółu moskiewskiego, oświadczają, iż społeczeństwo sowieckie powita z uznaniem tę decyzję, która dowodzi, iż senat gdański słusznie ocenił protokół moskiewski jako dowód szczerego dążenia ZSRR do praktycznego urzeczywistnienia polityki pokoju. Przyłączenie się senatu do protokółu moskiewskiego wzmocni węzły szczerej przyjaźni, które zawsze istniały między ZSRR a Gdańskiem.

Rossija i Sławianstwo 11.V ogłasza wywiad z attaché poselstwa polskiego w Białogrodzie p. Glinką w sprawie P. W. K. w Poznaniu, podkreślając z uznaniem zaproszenie emigracji rosyjskiej do odwiedzenia tej wystawy oraz przychylny stosunek członków poselstwa w Białogrodzie do emigracji.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Zaria Wostoka 17.IV. Zwycięstwo ugrupowania pułkowników.

Mołot 1.V. Polscy kłamcy i prowokatorzy działają nadal (streszczenie art. „Prawdy").

Wozrożdenje 9.V. Rosyjski sezon teatralny w Polsce.

Siegodnia 12.V. Dymisja dowódcy obrony granic Polski. — 8V. Trwogi i nadzieje Łodzi (korespondencja Kwaskowa z Polski).

Wozrożdenje 14.V. Zatarg w polskiej cerki prawosławnej (streszczenie korespondencji „Times" w Warszawie).

Siegodnia 14.V. Praski teatr artystyczny i Szalapin w Warszawie (korespondencja Dobrotina z Warszawy).

Siegodnia 15.V. List Majerowicza i rozmowa z Piłsudskim (streszczenie wspomnień Mielgunowa o Czajkowskim).

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40. Drukowane na prawach rękopisu.